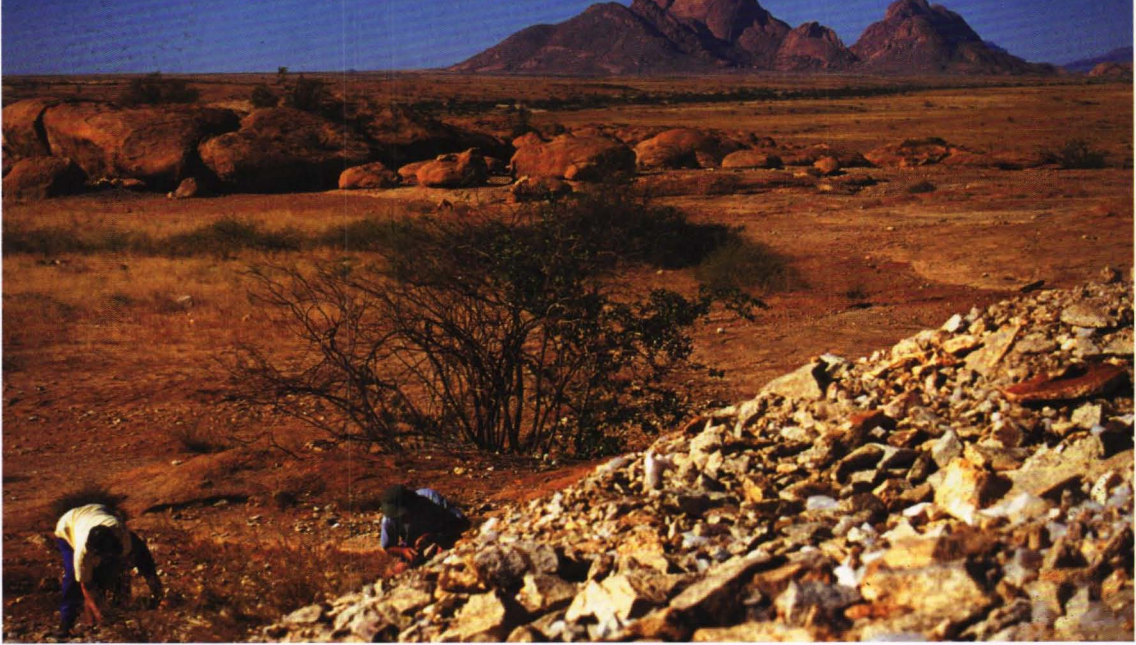

MINERALSAFARI UNDER SYDKORSET

Hans Vidar Ellingsen og Astrid Haugen

Stepelmans claim” med Grosse Spitzkoppe i bakgrunnen (image3)

***I årenes løp har vi reist i mange land og besøkt mange lokaliteter. Under sommer-
turen til Grønland i 99 sammen med våre østerrikske venner, fikk vi tilbud om å bli
med til Namibia. Til å begynne med hørt det ut som å ligge fjernt fra alle praktiske
muligheter, men man begynner jo å lage seg bilder i hodet. Begrep som Tsumeb, Aris,
Onganja og andre kjente lokalitetsnavn som man hadde lest om og sett bilder fra i
vake artikler var rykket nærmere, og tankene om spennende safariopplegg blant
løver og elefanter, dioptraser og descloisitter begynte å leve i fantasien. Fristelsen ble
for stor. Vi melde oss på.***

Vi traff reisefølget vårt på flyplassen i Frankfurt, og det viste seg å bli internasjonalt med hovedvekt fra venneforeningen ved Naturhistorisk Museum i Wien, men en tysker og vi to norske kompletterte gruppen. Reisen ble lagt opp og ledet av et eget selskap i Windhoek: ”Geo-Tours Namibia” med to erfarne geologer – Andreas Palfi og Ralf Wartha – som ordnet med alle praktiske detaljer inklusive kost, losji, transport, tillatelser og – ja, kort sagt alt som trengtes.

I en skikkelig ”Overlander” samt en ”Landcruiser” som hjelpebil dro vi ut på en safaritur som vi vil huske som en av de store opplevelser som mineral-samlere – og vi fikk sett og samlet i noen av de berømte forekomstene som Namibia kan by på. Under-

veis var det mulig å handle med lokale skjerpere som hadde bra materiale å by på, så det ble mange godstuffer som nå er innordnet i samlingen.

Namibia er en stat som sent fikk sin uavhengighet. Den tidligere tyske kolonien ble gitt til Sør-Afrika som protektorat etter første verdenskrig, men skulle ifølge FN få selvstendighet. Dette var ikke Sør-Afrika inneforstått med, og det fulgte mange år med krig og stridigheter før de fikk selvstendighet for bare 10 år siden. Men Namibia har greid å få orden på styre og stell i stor grad, landet er ryddig og ordentlig med forholdsvis lite friksjon mellom folkegruppene. Landet er imidlertid fortsatt avhengig av Sør-Afrika i mange henseender. Selv om også Namibia har sitt å stri med av korrupsjon og økonomiske pro-

blemer, så er det tydelig at tysk orden og kultur har hatt gjennomslag. Windhook – hovedstaden – er en velordnet og velstelt by og har vel ikke mere kriminalitet enn for eksempel Hamburg og München. Ute i felten er det rent og ryddig og fullstendig fritt for avfall.

Landet en nesten tre ganger så stort som Norge og danner for en stor del en høyslette på rundt 1500-1600 m høyde, men med fjellområder opp i over 2600 m. Bare ca. halvannen million mennesker bor der, så det er rikelig med plass. Store deler av Namibia består av ørkenområder som eksempelvis Kalahari i øst, og messteparten av det øvrige landskap danner tørre stepper med stivt gress og tornefulle busker. På den årstiden som vi kaller sommer er det vinter der nede, og høyden over havet gjør at temperaturen svinger mellom et par plussgrader om natten og opp i en 25 grader og mer om dagen, så det er greit å ha forbedret seg med varme klær. Det er likevel en fordel at solen skinner varmt dagstøtt og mygg og malaria har tørket ut.

Namibia har en variert geologi med forskjellige bergarter fra tidligere tidsperioder. Utseendemessig er det den kraftige forvitringen fra vind og temperatursvingninger som preger landskapet. Lav og mose er det ingenting av, så vi kan se hva fjellet er laget av. Det har i stor utstrekning vært drevet utvinning av metaller gjennom tidene, særlig kobber, sink og bly, og fortsatt er bergverk en av landets viktige næringsveier. Namibia har utstrakte forekomster av diamanter i sanden ute ved kysten, men det er ikke noe for amatører. Mange av de kjente lokalitetene har lagt ned den regulære driften og er tilgjengelige for mineralletting. Berømte Tsumeb med sin legendariske mineralrikdom la ned bare for 5 år siden og gruvene er fylt av vann. De er nå overlatt til et engelsk firma som skal drive på samlerstuffer, men disse blir nok eksportert til betalingsdyktige land i Europa og Amerika.

I 11 dager dro vi så på en safaritur hvor vi overnattet i telt, både i camper og ute i det fri, med innlagte besøk på lokaliteter hvor det fortsatt var rikelige muligheter for å finne både sjeldne og eksotiske mineraler. Arrangørene hadde til og med ordnet med en sprengning spesielt for oss for å få frem nytt materiale i Boltwooditt-forekomsten.

Flott boltwoodittstuff (image4)

Her og der drev de innfødte skjerping i privat regi, og hadde kvarts, ametyst, beryller og turmalin til salgs for rett rimelige penger. Det er lovlig både å lete og kjøpe mineraler i landet, men det kreves offisiell tillatelse for å få det med seg hjem. Det er ikke tilrådelig å forsøke med smugling, det skal være ugreit å havne i namibisk fengsel.

En helt spesiell opplevelse var det å kjøre gjennom Etosha nasjonalpark, et område på 15 mil i lengde som inneholdt en uttørket innsjø som i tidligere geologiske tider har vært større enn Victoriasjøen. Vannhull på forskjellige steder var grunnen til at det vrimlet av giraffer, elefanter og andre dyr som vi forbinder med Afrika. Tidlig om morgenen kom vi over en halvspist sebra som en løve hadde slått på morgenkysten. Den lå ved siden av i beste fordøyelsesøvn og bare gjespet 5-6 meter unna oss. På en av campene hadde de ordnet med flomlys ved et vannhull, slik at vi på kloss hold kunne observere at mangfold av dyr, både neshorn, vortevin og hyener og andre som kom for sin nattlige vannsup.

De to gruppen av samlere som var med på turen lastet opp to flypaller på 800 kg hver med de mineralene vi fant. Det tok derfor ikke så lang tid før vi fikk våre dyrebare funn hjem, og det ble heller ikke så avskrekkende dyrt på denne måten.

Nå driver vi på med bestemmelse av de mangfoldige funn vi gjorde, og det er ikke bare enkelt. Særlig er Arisfonolitten innholdsrik på rariteter i mikroklassen. Og så drømmer vi oss tilbake til våre enestående opplevelser, mens vi leker med tankene på en tur til om et år eller to.